

PROCEDURA WEWNĘTRZNEJ EWAKUACJI

w V LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM im. JANUSZA KORCZAKA w TARNOWIE

I. Podział obowiązków i odpowiedzialności personelu.

1. Dyrektor szkoły: Podejmuje decyzję o rozpoczęciu ewakuacji, nadzoruje akcję, wyłącza zasilanie elektryczne budynku i koordynuje działania ze służbami ratunkowymi.
2. Nauczyciele: Przerywają lekcję, nakazują pozostawienie mienia, wyprowadzają uczniów drogami ewakuacyjnymi i weryfikują obecność na miejscu zbiórki.
3. Sekretariat: Uruchamia system alarmowy obiektu i niezwłocznie wzywa służby ratunkowe (112, 998, 997).
4. Pracownicy obsługi: Otwierają na oścież wszystkie wyjścia ewakuacyjne z budynku, stale blokując skrzydła drzwiowe przed zatrzaśnięciem. Przeszukują pomieszczenia wspólne (toalety, korytarze).

II. Zasady kolejności (priorytetów) ewakuacji z budynku/ wewnątrz budynku.

W celu zapewnienia sprawnego ruchu na klatkach schodowych i uniknięcia zatorów, ustala się następujący **priorytet ewakuacji**:

1. Strefa bezpośredniego zagrożenia (Priorytet bezwzględny): W pierwszej kolejności ewakuowane są osoby z pomieszczeń, w których bezpośrednio wybuchł pożar lub stwierdzono inne zagrożenie życia. Ewakuacja z tych sal następuje natychmiast.
2. Kolejność według kondygnacji: W drugiej kolejności ewakuację rozpoczynają osoby przebywające na najwyższych piętrach budynku (kondygnacja III sale 19, 20, 21, biblioteka, następnie II sale 13, 17, 14, 16, następnie I sale 11, 9, 10, Parter sale 6, 5)
3. Zasada pierwszeństwa ruchu: Klasy schodzące z wyższych pięter mają bezwzględne pierwszeństwo. Nauczyciele z niższych kondygnacji przed wprowadzeniem uczniów na klatkę schodową muszą upewnić się, że nie zablokują schodzącego już z góry strumienia ludzi. Na schodach obowiązuje ruch prawostronny (gęsiego lub parami).

III. Działania nauczyciela prowadzącego lekcję.

1. Nauczyciel natychmiast przerywa lekcję i zapobiega panice spokojnym, stanowczym głosem.
2. Kategorycznie zabrania uczniom pakowania plecaków czy szukania odzieży wierzchniej.
3. Zamyka okna w sali (odcięcie dopływu tlenu) i wyłącza urządzenia elektryczne.
4. Formuje uczniów w pary lub rząd, zabiera e-dziennik/listę obecności i wychodzi z sali jako ostatni, przymykając (ale nie zamykając na klucz) drzwi.
5. Prowadzi grupę do najbliższej wolnej drogi ewakuacyjnej. Na miejscu zbiórki sprawdza obecność i sygnalizuje stan grupy Dyrektorowi.

IV. System sygnałów alarmowych i zasady ryglowania pomieszczeń (Lockdown).

W celu jednoznacznego określenia rodzaju zagrożenia i sposobu reagowania, w szkole wprowadza się zróżnicowane sygnały alarmowe oraz techniczne zasady zabezpieczania sal.

A. Tabela sygnałów alarmowych

Rodzaj zagrożenia	Sygnal dźwiękowy	Komunikat głosowy	Podstawowe działanie
Pożar / Zagrożenie budowlane	Sygnal przerywany dzwonka (5 sekund dzwonka / 2 sekundy przerwy) trwający minimum 3 minuty.	„Uwaga! Zagrożenie pożarowe. Prosimy o natychmiastowe opuszczenie budynku.”	Ewakuacja zewnętrzna: Wyjście na boisko szkolne według priorytetu pięter.
Aktywny napastnik / Zagrożenie terrorystyczne	Seria bardzo krótkich, szybkich uderzeń dzwonka (tzw. alarm ciągły pulsacyjny) lub sygnał syreny.	„Procedura Amok! Lockdown! Prosimy o natychmiastowe zabezpieczenie sal.”	/ Ewakuacja wewnętrzna: Ukrycie się w salach, rygłowanie drzwi, bezwzględna cisza.
Zagrożenie z powietrza/ Skażenie środowiska / Katastrofa chemiczna lub atmosferyczna	Sygnal ciągły dzwonka trwający bez przerwy lub przez 1 minutę.	„Uwaga! Skażenie zewnętrzne. Prosimy o pozostanie w pomieszczeniach.”	Izolacja: Zamknięcie okien, wyłączenie wentylacji, przejście do sal wewnętrznych, ewakuacja wewnątrz budynku

B. Procedura rygłowania i zabezpieczania sal od wewnątrz (LOCKDOWN)

W przypadku ogłoszenia alarmu o obecności napastnika (zgodnie z tabelą powyżej), nauczyciel przebywający z klasą w sali lekcyjnej ma obowiązek natychmiast zabezpieczyć pomieszczenie:

- 1.Zarygłowanie drzwi: Nauczyciel niezwłocznie zamyka drzwi na klucz lub przekręca pokrętło zamka wewnętrznego. Klucz musi stale znajdować się w zamku lub w kieszeni nauczyciela (zakaz szukania klucza w torebce/biurku).
- 2.Zastąpienie wglądu: Jeśli drzwi posiadają szybę (wziernik) lub obok drzwi znajduje się przeszklenie, nauczyciel zasłania je roletą, arkuszem papieru lub meblem, aby napastnik nie mógł ocenić, czy sala jest pełna.
- 3.Zaciemnienie i cisza: Nauczyciel gasi światło w sali. Nakazuje uczniom bezwzględne i natychmiastowe wyciszenie telefonów komórkowych (wyłączenie wibracji). Rozmowy i szepty są kategorycznie zabronione.
- 4.Strefa bezpieczna (Martwe pole): Nauczyciel nakazuje uczniom położenie się na podłodze w tzw. martwym polu sali – czyli w miejscu niewidocznym przez okno w drzwiach oraz z korytarza (najczęściej pod ścianą, na której znajdują się drzwi wejściowe lub za linią ciężkich mebli/biurek).
- 5.Ignorowanie wezwań: W trakcie trwania procedury Lockdown personelowi i uczniom nie wolno otwierać drzwi nikomu, nawet osobie podającej się za Dyrektora lub Policję. Drzwi mogą zostać otwarte wyłącznie przez służby ratunkowe posiadające klucz/taran lub po odwołaniu alarmu przez Dyrektora przez system radiowęzła za pomocą ustalonego wcześniej hasła bezpieczeństwa.

V. Procedura postępowania w sytuacji, gdy opuszczenie budynku jest niemożliwe.

W przypadku, gdy drogi ewakuacyjne (korytarze, klatki schodowe) zostały odcięte przez ogień, gęste zadymienie lub inne zagrożenie, bądź gdy charakter zagrożenia zewnętrznego nakazuje natychmiastowe schronienie się wewnątrz obiektu, należy bezwzględnie wdrożyć poniższe zasady:

A. Odcięcie dróg ewakuacji przez pożar lub dym (Izolacja w sali).

1. Powrót lub pozostanie w sali: Jeśli klatka schodowa lub korytarz są silnie zadymione, nauczyciel natychmiast zwraca klasę do najbliższej bezpiecznej sali lekcyjnej.
2. Zamknięcie i uszczelnienie drzwi: Nauczyciel zamyka drzwi do sali (nie zamyka ich na klucz). W celu odcięcia dopływu dymu z korytarza, należy uszczelnić szpary wokół drzwi za pomocą ubrań, ręczników lub gąbek (w miarę możliwości zmoczonych wodą).
3. Zabezpieczenie okien i dopływu powietrza: Nauczyciel wyłącza wentylację lub klimatyzację w sali. Okna należy otworzyć szeroko tylko wtedy, gdy na zewnątrz nie ma dymu, a w pobliżu nie ma ognia. W przypadku silnego zadymienia na zewnątrz okna muszą pozostać zamknięte.
4. Sygnalizacja pozycji służbom: Nauczyciel lub wyznaczony uczeń podchodzi do okna i w sposób widoczny dla ratowników na zewnątrz (np. przez machanie białą lub jasną tkaniną, kartką papieru) sygnalizuje obecność grupy w pomieszczeniu, wskazując numer sali lub piętro.
5. Pozycja obronna: Uczniowie powinni usiąść lub położyć się na podłodze (przy podłodze powietrze jest najczystsze i chłodniejsze) oraz zasłonić usta i nos częścią odzieży (Chusteczki, rękawy – najlepiej zwilżone).
6. Łączność: Nauczyciel niezwłocznie telefonicznie powiadamia Dyrektora szkoły lub bezpośrednio służby ratunkowe (tel. 112), podając dokładny numer sali, piętro oraz liczbę uwięzionych uczniów.

B. Zagrożenie zewnętrzne nakazujące schronienie (Sytuacja „Shelter-in-Place” / LOCKDOWN).

Dotyczy sytuacji takich jak: skażenie chemiczne/radiologiczne powietrza, ekstremalne zjawiska pogodowe (tornado) lub obecność napastnika na terenie szkoły.

1. Przejście do bezpiecznych stref wewnętrznych: Na sygnał alarmowy o zagrożeniu zewnętrznym, uczniowie wraz z nauczycielami nie wychodzą na zewnątrz, lecz udają się do pomieszczeń zlokalizowanych w głębi budynku, z dala od okien i zewnętrznych ścian (np. korytarze wewnętrzne, sale bezokienne, piwnice).
2. Całkowite zamknięcie obiektu: Pracownicy obsługi natychmiast ryglują drzwi wejściowe do budynku szkoły, uniemożliwiając wejście osób z zewnątrz.
3. Zasada ciszy i maskowania (w przypadku napastnika): Nauczyciel zamyka salę od wewnątrz na klucz, gasi światło, nakazuje uczniom wyciszenie telefonów komórkowych i ukrycie się na podłodze za meblami (biurka, szafy) w miejscach niewidocznych z okna w drzwiach.

VI. Obowiązki uczniów podczas ewakuacji.

1. Uczniowie są zobowiązani do bezwzględnego i niezwłocznego stosowania się do poleceń nauczycieli, osób kierujących ewakuacją oraz przedstawicieli służb ratunkowych, w szczególności Państwowej Straży Pożarnej, Policji i innych uprawnionych służb.

2.Podczas ewakuacji należy zachować spokój, nie wywoływać paniki, poruszać się zgodnie z wyznaczonymi drogami ewakuacyjnymi oraz nie oddalać się od grupy bez zgody osoby sprawującej opiekę.

3.Zabrania się podejmowania działań mogących utrudniać prowadzenie akcji ratunkowej, w szczególności:

3.1.wykonywania zdjęć, nagrywania filmów oraz transmisji na żywo w trakcie ewakuacji i działań służb ratunkowych;

3.2.rozpowszechniania w mediach społecznościowych niezweryfikowanych informacji dotyczących zdarzenia, zagrożenia lub przebiegu akcji ratunkowej;

3.3. wykonywania nieuzasadnionych połączeń telefonicznych, blokowania linii telefonicznych oraz wielokrotnego kontaktowania się ze służbami ratunkowymi bez uzasadnionej potrzeby;

3.4.utrudniania dostępu do dróg ewakuacyjnych, wyjść, przejść oraz miejsc prowadzenia działań ratunkowych;

3.5.samowolnego powrotu do budynku lub opuszczania wyznaczonego miejsca zbiórki.

4.Korzystanie z telefonu komórkowego podczas ewakuacji powinno być ograniczone do sytuacji niezbędnych dla bezpieczeństwa. Połączenia z numerami alarmowymi należy wykonywać wyłącznie w przypadku rzeczywistego zagrożenia lub posiadania istotnych informacji dotyczących zdarzenia.

5.Po dotarciu do wyznaczonego miejsca zbiórki uczniowie pozostają pod opieką nauczyciela i wykonują jego polecenia do czasu odwołania ewakuacji lub przekazania dalszych instrukcji przez osoby uprawnione.

6.Każdy uczeń, który zauważy zagrożenie, osobę poszkodowaną lub osobę wymagającą pomocy, powinien niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela lub odpowiednie służby, nie podejmując samodzielnie działań zagrażających własnemu bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób.

VII. Zasady i obowiązki rodziców/opiekunów prawnych w czasie ewakuacji.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów, sprawnego przebiegu akcji ratunkowej oraz umożliwienia służbom (Straży Pożarnej, Policji, Pogotowiu) szybkiego dojazdu do budynku, wprowadza się bezwzględne zasady dla rodziców i opiekunów prawnych:

1. Zakaz indywidualnego odbierania dzieci w trakcie alarmu:

1.1.W momencie ogłoszenia alarmu i w trakcie trwania ewakuacji, rodzice przebywający na terenie szkoły lub przybyli pod placówkę nie mogą samodzielnie wyciągać dzieci z szyku ewakuacyjnego ani odbierać ich z klas.

1.2.Każdy uczeń musi bezpiecznie dotrzeć na wyznaczone miejsce zbiórki (boisko) w swojej grupie klasowej, gdzie nauczyciel ma obowiązek przeliczyć stan osobowy. Samowolne oddalenie się dziecka z rodzicem skutkuje zgłoszeniem zaginięcia ucznia służbom ratunkowym i wywołaniem fałszywego alarmu o uwięzieniu dziecka w budynku.

2.Procedura odbioru dzieci z Miejsca Zbiórki:

Wydanie dziecka rodzicowi/opiekunowi prawnemu z miejsca zbiórki (boiska) może nastąpić wyłącznie po zakończeniu weryfikacji obecności przez nauczyciela i za jego wyraźną wiedzą (nauczyciel musi odnotować ten fakt w e-dzienniku/arkuszu spisu).

3.W przypadku ewakuacji z powodu realnego zagrożenia, decyzję o możliwości wcześniejszego rozszerzonego wydawania dzieci rodzicom podejmuje Dyrektor szkoły w porozumieniu z dowódcą akcji ratunkowej.

4.Drożność dróg dojazdowych i parkingów:

Rodzice przybywający pod szkołę na wieść o alarmie mają bezwzględny zakaz wjazdu na teren szkoły oraz blokowania bram wjazdowych, zatok autobusowych i uliczek dojazdowych swoimi pojazdami.

Strefy te muszą pozostać całkowicie wolne dla ciężkich wozów bojowych Straży Pożarnej oraz karetek pogotowia. Samochody należy pozostawić na parkingach publicznych poza strefą zagrożenia.

5.Zakaz wchodzenia do budynku i strefy zagrożenia:

Rodzicom kategorycznie zabrania się wchodzenia do ewakuowanego budynku szkoły w celu poszukiwania dziecka lub jego rzeczy osobistych (plecaka, kurtki). Ochronę mienia oraz przeszukanie obiektu realizują wyłącznie wyspecjalizowane służby ratownicze.

6.Obowiązek informacyjny (Procedura Lockdown):

W przypadku wdrożenia procedury Lockdown (np. aktywny napastnik), rodzice są proszeni o nie używanie linii telefonicznych do dzieci oraz sekretariatu szkoły. Masowe próby kontaktu telefonicznego mogą zdradzić dźwiękiem pozycję ukrywających się uczniów oraz zablokować linie alarmowe niezbędne dla Policji. Oficjalne komunikaty o stanie bezpieczeństwa będą przekazywane rodzicom sukcesywnie przez Dyрекcję za pomocą systemu e-dziennika lub wyznaczonego rzecznika prasowego Policji.